DE ZAANSCHE MOLEN

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van Vereniging De Zaansche Molen d.d. 1 juni 2026

Locatie	:	De Stoomhal te Wormer
Voorzitter	:	Jan Goedhart, voorzitter Raad van Toezicht
Notulist	:	Hester Gräfe
Aanwezige leden	:	90

---

1. Opening door de voorzitter en vaststelling van de agenda

Voorzitter Jan Goedhart opent de vergadering met een warm welkom voor alle aanwezigen. De agenda wordt doorgenomen en wordt vastgesteld zonder aanvullingen.

2. Ingekomen stukken, vragen van leden en mededelingen

a. Vragen van leden

Twee leden hadden vooraf vragen ingediend over strategische/beleidsmatige zaken en financiële aangelegenheden. Alle vragen zijn schriftelijk beantwoord; de vragen en antwoorden waren voorafgaand aan deze vergadering te vinden op de website. Ook is er een afspraak gemaakt tussen Björn Stenvers en één van deze leden om hier verder over door te praten. Tijdens de vergadering zal hier waar relevant op worden teruggekomen.

b. Mededelingen:

- Oud bestuurslid Pieter van Nieuwburg is ziek en heeft veel tijd in het ziekenhuis doorgebracht. Leden worden verzocht steunbetuigingen te sturen.
- Molen De Held Jozua: De komende tijd gaan we een onderzoek starten naar de mogelijkheden en wat er zou moeten gebeuren om deze molen te verwerven.
- Overlijden oud-voorzitter Kees Knijnenberg: Jan Goedhart vraagt de aanwezig leden om te gaan staan en stil te staan bij zijn overlijden. Met groot verdriet is medegedeeld dat oud-voorzitter Kees Knijnenberg (voorzitter 1998-2004) op 25 april op 88-jarige leeftijd is overleden. Kees wordt herdacht als een warme, toegankelijke man die veel voor de vereniging betekend heeft.

3. Vaststelling concept-verslag van de Algemene Ledenvergadering van 8 december 2025

Naar aanleiding van het verslag vraagt een lid waarom het kroontje van De Gekroonde Poelenburg weg is. Ook is er een vraag over het bord van De Bleeke Dood dat er niet meer hangt. Er ontstaat een korte discussie. Verschillende restauratieopties en alternatieven werden besproken, inclusief het gebruik van kunststof namaak (vergelijkbaar met de aanpak bij de Gouden Engel). De reden dat gekozen is om de afbeeldingen niet terug te plaatsen is omdat deze vermoedelijk niet oorspronkelijk zijn. Jan Goedhart geeft aan dat er ruimte blijft voor gesprek op dit onderwerp.
Het verslag wordt verder zonder wijzigingen vastgesteld.

4. Actualiteiten Molens en het Molenmuseum en commissies

Jan Goedhart geeft aan dat de verschillende commissies nu aan het woord komen en kondigt die aan:

- Namens de Technische Advies Commissie (TAC) krijgt voorzitter Matthijs Ero het woord. Hij geeft een korte presentatie met foto's als toelichting, o.a. over de standen van de wieken en het mooi zetten. Ook blikt hij terug op het gepleegde onderhoud in 2025 aan de diverse molens, dat vooral ook in het teken stond van het vervangen van roedes en schilderwerk.

Voor wat betreft de restauratie van molen Het Pink kan hij melden dat dit naar wens verloopt. Er is al veel gebeurd, op dit moment nog met name aan de achterkant, de oosterschuur. Eén van de oliekelders is alweer zichtbaar, die zal gerestaureerd worden.

- Museumcommissie: Hiervoor krijgt Jippe Kreuning, conservator, het woord. Hij meldt dat er achter in de zaal een kleine presentatie is met stukken uit het museum. Ook zijn er 3 schilderijen onlangs prachtig gerestaureerd, waarvan er één ook daar te zien is. Hij nodigt alle leden van harte uit om in de pauze of na afloop te komen kijken.
  Verder wordt er hard gewerkt aan het collectieplan. Hiervoor zijn er ook contacten met andere grote musea. Het eerste concept zal dit jaar klaar zijn.
- Vrijwilligers Advies Commissie (VAC). Klaas Jacobs, voorzitter, meldt dat de commissie op dit moment slechts uit 3 leden bestaat. De aandachtsgebieden waar de VAC zich op richt zijn o.a. veiligheid, opleidingen, vrijwilligerswerving en -binding. Er is een positieve ontwikkeling in de samenwerking met het bestuur. Klaas doet een dringende oproep aan de leden om zich aan te melden als bestuurslid, want met 3 personen is het bestuur te klein. Aanmelden kan bij Hester (hestergrafe@zaanschemolen.nl).
- Veiligheidswerkgroep: Björn Stenvers licht toe dat veiligheid op verschillende vlakken belangrijk is. Het gaat dan om veiligheid op de werkvloer, veiligheid voor bezoekers, maar ook over sociale veiligheid. Samen met de veiligheidswerkgroep werken we er aan om alles rond dit thema te verbeteren en goede afspreken te maken. Björn bedankt iedereen die hier aan meewerkt.

5. Toelichting Plan van aanpak Björn Stenvers, interim-directeur-bestuurder

Björn Stenvers licht het uitvoerplan toe. Het plan inzichtelijk is opgebouwd: afgeronde onderdelen zijn gemarkeerd als ‘groen’, lopende zaken als ‘oranje’ en openstaande punten blijven leeg. Leden worden nadrukkelijk uitgenodigd om mee te kijken, feedback te geven en elkaar scherp te houden. Het plan is nadrukkelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
Het plan is gebaseerd op het jaarplan en het beleidsplan en bevat concrete actiepunten, inclusief een overzicht van eerdere input en aandachtspunten. Leden kunnen hierop reageren en aanvullende suggesties doen.

Een lid geeft aan een vraag te hebben. Nadat er toegesneld wordt met een microfoon zodat iedereen de vraag kan horen, stelt het lid de vraag: “mag ik nog een bak koffie”. De zaal schiet in de lach en uiteraard wordt er voor de koffie gezorgd.

Björn vervolgd zijn verhaal. Een belangrijk thema is het tekort aan vrijwilligers. Ondanks de grote inzet en betrokkenheid van velen, blijft het lastig om alle locaties en activiteiten volledig te bemensen. Dit heeft te maken met wisselende beschikbaarheid, de steeds ouder wordende populatie vrijwilligers en andere verplichtingen van vrijwilligers. Er wordt daarom gezocht naar manieren om mensen beter te binden en te behouden, onder andere door hen meer structuur en ontwikkelmogelijkheden te bieden.
In dat kader wordt ingezet op ‘leven lang leren’. Naast praktische trainingen, zoals BHV en het gebruik van AED’s, wil de organisatie ook ondersteuning bieden op andere gebieden, zoals winkelpresentatie en, verkoopvaardigheden. Het doel is om vrijwilligers breder te ondersteunen en hun betrokkenheid te vergroten.
Ook erfgoed en omgeving spelen een belangrijke rol. De focus ligt niet alleen op de molens zelf, maar ook op het omliggende landschap en water. Er wordt gekeken naar samenwerking met andere partijen en instellingen om dit geheel sterker te positioneren en zichtbaar te maken.
Financieel staat de organisatie voor uitdagingen. Hoewel de situatie niet direct zorgwekkend is, is het noodzakelijk om actief te zoeken naar aanvullende inkomstenbronnen. Daarbij wordt gedacht aan fondsenwerving, sponsoring en het samenwerken met partners. Er wordt gekeken naar een diversificatiemodel om de inkomstenstromen te verbreden en minder afhankelijk te worden.
Tot slot benadrukt Björn dat De Zaansche Molen een grote vereniging is met verbindingen op verschillende niveaus. Door samenwerking, betrokkenheid en gezamenlijke inzet kan de vereniging zich blijven ontwikkelen en haar erfgoed toekomstbestendig maken.

6. Beleid en financiën

a. Concept inhoudelijk jaarverslag 2025

Jan Goedhart blikt even kort terug op 2025. Alles wat er gebeurd is staat in het jaarverslag, dat is samengesteld door een heel aantal mensen die hieraan gewerkt heeft. Hij geeft aan ontzettend trots te zijn om al het werk wat verzet is in het afgelopen jaar.
Er is een vraag over het jaarverslag:

- Het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht, als je dat bekijkt treden er in 2027 4 leden af, dat moet aangepast worden want daar moet je vooraf maatregelen voor nemen zodat er gefaseerd vervangen kan worden.
  Antwoord: Het rooster van aftreden klopt wel, dat was de stand van zaken in 2025. Maar het klopt ook dat dit aandacht nodig heeft en dat heeft de Raad van Toezicht ook. Wij gaan zorgen voor een geleidelijke overgang.

b. Concept jaarrekening DZM 2025

Henriëtte van Westerhoven, voorzitter van de auditcommissie licht de jaarrekening toe.
Door verschuivingen tussen kostenposten en onderdelen van de organisatie kunnen de cijfers op detailniveau een vertekend beeld geven, maar het totaal laat een verbetering zien ten opzichte van 2024. Het negatieve resultaat is gedaald. Dit is beter, maar nog wel slechter dan begroot. Belangrijke oorzaken zijn extra kosten, zoals voor de buitengewone ALV, en een stijging van overige bedrijfskosten.
Een groot deel van het negatieve resultaat betreft een reservering voor meerjarig onderhoud ten behoeve van onze 13 molens en het Molenmuseum. Hierdoor is het verlies minder zorgwekkend dan het lijkt. De liquiditeit is op orde en de vereniging kan aan haar verplichtingen voldoen.
Voor de toekomst ligt de focus op het verbreden van inkomstenbronnen, zodat de afhankelijkheid van bezoekersinkomsten afneemt en wordt toegewerkt naar een sluitende begroting. De goedwerkende auditcommissie, samenwerking met accountant en input van leden wordt daarbij als sterk en waardevol ervaren.

Vragen van leden:

- Is er al zicht op hoe de financiën er dit jaar voor staan?
  Antwoord: Daar is op dit moment nog niet veel over te zeggen. Cijfers zijn in dit stadium nog niet goed te vergelijken, daarvoor weten we later in het jaar meer.
- Een lid geeft aan nog een paar tekstuele aanpassingen in het jaarverslag wil adviseren, maar hij zal dit schriftelijk aangeven.

c. Decharge bestuur voor het beleid en financiën over 2025

De voorzitter vraagt aan de leden decharge voor 2025.
Door middel van applaus stemmen de aanwezig leden in. De decharge is daarmee verleend.
De voorzitter bedankt de leden voor het vertrouwen.

7. Stand van zaken Samenwerking Zaanse Schans

De voorzitter licht de stand van zaken rondom de samenwerking op de Zaanse Schans toe. Deze samenwerking, waarin onder andere de gemeente, erfgoedpartijen, ondernemers en bewoners betrokken zijn, maakt onderdeel uit van het meerjarenbeleidsplan van de gemeente. De vereniging ondersteunt in principe het vastgestelde plan van de gemeente, maar kiest bewust voor een stapsgewijze deelname, met aandacht voor inhoudelijke en financiële randvoorwaarden.

In de praktijk ontstaan er zorgen over de invulling van de plannen, met name rond het voorgestelde fietspad. Vanuit leden, vrijwilligers en andere betrokkenen is de afgelopen tijd brede input opgehaald. Op basis daarvan heeft de vereniging besloten de samenwerking tijdelijk op te schorten, omdat de huidige plannen van het fietspad onvoldoende aansluiten bij de gewenste erfgoedbeleving en landschappelijke kwaliteit.

Vragen en discussie vanuit leden:

- Een lid vraagt of de tegenstem tegen het fietspad en het opschorten van de samenwerking leidt tot vertraging van de plannen voor het fietspad. Het bestuur geeft aan dat samenwerking belangrijk blijft, maar alleen als deze recht doet aan het erfgoed en de beleving. De huidige plannen voldoen daar volgens hen onvoldoende aan, waardoor heroverweging nodig is. Dit is echter aan de gemeente.
- Er worden alternatieve oplossingen aangedragen, zoals het aanleggen van een tunnel voor fietsers. Het bestuur geeft aan open te staan voor ideeën, maar benadrukt dat dergelijke oplossingen technisch en praktisch complex kunnen zijn en dat verdere uitwerking nodig is.
- Ook wordt gewezen op de technische haalbaarheid van het fietspad. Een lid stelt dat aanleg op deze locatie zeer ingewikkeld en kostbaar is, onder andere door beperkte bereikbaarheid en logistieke uitdagingen. Dit onderstreept volgens het bestuur de noodzaak om zorgvuldig naar alternatieven te kijken.
- Een andere vraag gaat over de grens van wat acceptabel is binnen het erfgoed: waarom zijn eerdere aanpassingen wel toegestaan en vormt het fietspad nu een probleem? Het bestuur geeft aan dat het hier gaat om de schaal en impact op het landschap en de beleving. Het voorgestelde fietspad leidt volgens hen tot versnippering en een minder authentieke ervaring voor bezoekers.
- Daarnaast wordt gesuggereerd om een commissie te vormen die nadenkt over gewenste oplossingen. Het bestuur geeft aan dit een waardevolle suggestie te vinden, maar eerst de tijd te willen nemen om de huidige situatie en mogelijke vervolgstappen zorgvuldig te overwegen.
- Tot slot wordt aandacht gevraagd voor het grotere probleem van toenemende bezoekersaantallen. Leden benadrukken dat niet alleen het fietspad, maar vooral de groeiende drukte een bedreiging vormt voor het erfgoed. Het bestuur erkent dit en geeft aan dat dit aspect nadrukkelijk wordt meegenomen in toekomstige plannen.

Jan Goedhart sluit dit punt af en vat samen: De vereniging blijft voorstander van samenwerking, maar stelt duidelijke voorwaarden om het erfgoed en de beleving te beschermen. De huidige plannen, met name rond het fietspad, roepen te veel bezwaren op. Daarom is de samenwerking tijdelijk opgeschort maar de volgende Raad van Toezichtvergadering zal dit heroverwogen worden. De intentie is om de samenwerking voort te zetten.

8. Terugkoppeling van de thema-avonden n.a.v. het onderzoeksrapport

Jan Goedhart geeft een korte terugkoppeling van het onderzoek en de vervolgstappen dat vorig jaar is afgesproken met de leden. Het onderzoek, onder leiding van Guido Wallach, richtte zich op wat er speelde binnen de vereniging en hoe we verder moeten in de toekomst. Er hebben inmiddels twee thema-avonden plaatsgevonden waar een aantal leden aanwezig waren. Deze overleggen waren positief.
Jan Goedhart stelt hierbij vast dat het onderzoek is afgerond en afgesloten. Hij bedankt iedereen die hier aan meegewerkt heeft.

9. Huldeblijken aan leden die 40 jaar onafgebroken lid zijn

In 2026 zijn er 20 leden 40 jaar lid van onze vereniging, de namen worden vertoond op de presentatie. Er zijn 3 leden aanwezig. Zij worden naar voren geroepen en zij krijgen het speldje van de voorzitter. Er volgt een luid applaus. Jubilarissen die niet aanwezig zijn ontvangen hun speldje per post.

10. Rondvraag

Er zijn geen vragen vanuit de leden.

11. Sluiting

Voorzitter Jan Goedhart sluit de vergadering om 20.55 uur en bedankt alle leden voor hun aanwezigheid en betrokkenheid.

Na de pauze verzorgt Bouke Koopman van het Talland College een presentatie over de samenwerking tussen het Talland College en De Zaansche Molen, waarbij leerlingen van de opleiding Technicus Hout en Restauratie, opdrachten uitvoeren voor de vereniging.